

mti belföldi hírek

40. kiadás 1960. szeptember 1. 23 óra - perc

bb. 50. vietnami estét rendeztek a dorogi bányász művelődési házban

ivvid/rj hk 1960. szeptember 1.

vietnam felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepséget rendeztek a dorogi józsef attila bányász művelődési ház filmszínházában. az ünnepi esten megjelent hazai béla, a dorogi járási pártbizottság első titkára és részt vettek nguyen duc thieng, a vietnami nagykövetség ideiglenes ügyvivőjének vezetésével a követség munkatársai. a filmszínházat zsufolsági megtöltött közönség nagy érdeklődéssel hallgatta nguyen duc thieng-nek és turonyi julianak, az országos notanács osztályvezetőjének, a nemzetközi nonap alkalmával vietnamban járt magyar küldöttnek a beszámolóját, majd a vietnami nép felszabadító harcairól és mai életéről szóló dokumentumfilm vetítésére került sor./mti/

--

v é g e

21,40

A

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1. kiadás 1960. szeptember 2. 6 óra 5 perc

bb. 1. tanácsi hírek

i/hi/rj sr 1960. szeptember 2.

az új tanévben az ötödik kerület valamennyi általános iskolájában bevezetik a gyakorlati foglalkozásokat, a gimnáziumokban pedig a tavalyi 32-vel szemben 46 osztályban tanítanak 5 plusz 1-es oktatási formában. ezeknek az osztályoknak a növendékei 51 üzemi tanműhelyt létesítenek. az ötvös-gimnáziumban új műhelyépület készül, mintegy 380.000 forintos költséggel. a kossuth zsuzsa gimnáziumnak az épületkarbantartó vállalat, a veres pálné gimnáziumnak az irodagépipari vállalat nyújt segítséget a műhely felszereléséhez. állami és társadalmi erőből a gimnáziumi műhelyek céljaira több mint 150.000 forintot, a szertárak fejlesztésére 93.000 forintot fordítottak. a gyakorlati oktatás elősegítésére politechnikai tanácsot hoztak létre a kerületben.

x x x

a kilencedik kerületi házkezelési igazgatóság elkészítette a lakóházak téli felkészítésének programját. a kályhafűtéses lakásokba ebben az évben 1680 cserép- és 250 vaskályhát adnak. ugyanilyen fontos a konyhák bekapcsolása a gázszolgáltatásba. az idén 369 bérleményt kapcsolnak be, s az év végéig további 438-at kapcsolnak be a gázszolgáltatásba. e juttatások elosztásánál előnyben részesítik a hámán kató - uttól kifelé elterülő nyolcadik, kilencedik és tizedik számú házkezelőségeket, mivel ezen a környéken a leginkább rászoruló, nagycsaládos bérlők laknak.

x x x

a negyedik kerületi tanács jelentése szerint az üzemek felmott dolgozói körében növekszik az érdeklődés az általános és a középiskolai tanulás iránt. a magyar pamutiparban csaknem kétszázan jelentkeztek a tanfolyamokra. a kerületben az új tanévben tíz gimnáziumi osztály nyílik levelező tagozatosok számára. mintegy ezer résztvevőre számítanak az általános és a középiskolai tanfolyamokon./mti/

--

mti belföldi hírek

2. kiadás

1960. szeptember 2.

6 óra 15 perc

bb. 2. egymillió új hanglemez a második félévben - eredményes üzletkötés csehszlovák és szovjet hanglemezgyárakkal - haydn, dvorzsák, wagner és bartók művek között válogathatnak a zenerajongók

i/ta/rj vg

1960. szeptember 2.

az őszi-téli hanglemezszézon az idén sok újdonságot tartogat. a kereskedelem tájékoztatása szerint az első félévben is várakozáson felül nagy forgalmat bonyolítottak le a szaküzletek. körülbelül 20 millió forint értékű komoly, könnyű és tánczenei lemezt vásároltak a zenerajongók, ami 71 százalékkal több, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

most a második félévben, amikor általában mindig nagyobb a forgalom, mint tavasszal és nyáron, a hanglemez- szaküzletek, a keravill és a szövetkezeti boltok még nagyobb választékot biztosítanak. a tervek szerint az év végéig összesen egymillió új hazai és külföldi hanglemezt hoznak forgalomba, arra törekednek, hogy a lemezek nagyrésze új felvétel legyen. a közelmúltban eredményes üzletet kötött a kereskedelem csehszlovák és szovjet hanglemezgyárakkal. ennek eredményeként a csehszlovák szocialista köztársaságból októberben és novemberben körülbelül 60.000 - 70.000 szrafon lemez érkezik többek között dvorzsák művek és nagyzenekari felvételek. ugyancsak csehszlovák lemezen kerülnek forgalomba a legnépszerűbb világslágerek is. karácsonyra valamennyi nálunk is közkedvelt külföldi számot meg lehet vásárolni. a szovjetuniótól főleg komolyzenei lemezeket vásárolunk. szintén karácsonyra kerül az üzletkebe a teljes hatyuk tava eredeti yves montand és paul robeson lemezeket hoz forgalomba a kereskedelem ősszel. angliából és franciaországból operafelvételek érkeznek.

a zenerajongók örömeire a második félévben több rég várt lemez is megérkezik a boltokba. így például haydn évszakok című szerzeménye, wagner és puccini operákból részletek, erkel: bánk bánja új felvételben, kodály-művek, valamint bartók 1. és 3. zongoraver-senye is. a magyar hanglemezgyártó vállalat több könnyűzenei újdonsággal kedveskedik a vásárlóknak. a második félévben a legtöbb népszerű új magyar táncszámból hanglemez készül./mti/

A

mti belföldi hírek

3. kiadás

1960. szeptember 2.

6 óra 25 perc

bb. 3. szülő munkaközösséget alakítottak az 1. számú autójavító kommunistái, hogy agronómus lehessen egy árva fiuból

i/so/rj ká

1960. szeptember 2.

az 1. számú autójavító vállalatnál volt segéd munkás a 16 éves kiss jános. az üzem dolgozói és vezetői nagyon szerették a szorgalmas fiút, aki árvagyerekként falun nevelkedett és az üzem egyik munkása, molnár lajos vette pártfogásba és helyezte el a gyárban.

a gyár vezetői elhatározták, hogy ösztöndíjjal iskolába küldik kiss jánost, ő azonban közölte, hogy mezőgazdasági szakember szeretne lenni, s így a jelenlegi rendelkezések szerint nem volt lehetőség arra, hogy üzem ösztöndíjban részesítsék. a gyár vezetői elintézték, hogy a fiút felvegyék a jászberényi mezőgazdasági szakiskolába, ahol lakást és ellátást ingyen kap, s ahonnan később technikumba mehet. ugyanakkor az üzem kommunistáiból 60 tagú szülői munkaközösség alakult, amelynek tagjai vállalták, hogy a tanulási idő alatt havonta néhány forinttal hozzájárulnak ahhoz, hogy az üzem gyerekének, ruhákat vásároljanak és rendszeresen figyelemmel kísérik a fiú fejlődését. a szülői munkaközösség háromtagú vezetőséget választott. becher henrik főművezető, fodor ferenc kisz-titkár és tóth lajosné személyzeti vezető kezeli a fiú takarékkönyvét, intézi a bevásárlásait és havonta legalább egyszer a munkaközösség egy tagja meg is látogatja a jászberényi iskolában./mti/

..-

bb. 6. nemzetközi vadászkiállítás firenzében

i/so/rj ká

1960. szeptember 2.

szeptember 18-tól október 2-ig firenzében nemzetközi vadászati kiállítást rendeznek, amelyen magyarország is részt vesz. apróvad gazdálkodásunkat szemléltető demonstrációs anyagot viszünk magunkkal, továbbá világszerte elismert és nyilvántartott nagyvad trófeákat, köztük néhány olyat is, amelyet külföldi vadászok ejtettek el. a firenzei kiállításon a legszebb trófeákat díjazták./mti/

..-

A

4. kiadás 1960. szeptember 2. 6 óra 35 perc

bb. 4. megkezdődött a cukorgyártási idény

i/ta/rj vg 1960. szeptember 2.

az idén szeptember első napján, 15-16 nappal a szokásosnál hamarabb kezdődött a cukorgyártási idény.

a szolnoki, a mezöhegyesi, a sarkadi és a selypi gyár indította meg a kampányt. 3-án hatvanban, 5-en szerencsén, majd szeptember 26-ig folyamatosan mind a 15 gyárban megkezdik a cukorrépa feldolgozását.

a kampányt a legtöbb cukorgyárban alapos karbantartási és felújítási munkák előzték meg. ennek során szerencsén 80, selypen pedig 150 vagon kapacitású diffúziós berendezést helyeztek üzembe. a petőházi és a sarkadi cukorgyárral együtt így már négy gyárban működik ilyen korszerű berendezés. az écsi, a kaposvári és a petőházi cukorgyárakban új lepártlókat, selypen, srkadon és mezöhegyesen pedig új vákumfűző készülékeket szereltek fel. ezekkel a nagy teljesítményű gépekkel jelentősen növekedik a cukorgyárak kapacitása. az ercsi, a szolnoki és a sarkadi cukorgyárban ezen kívül új kazánok is épültek. /mti/

..-

bb. 5. arthur miller drámája, szép ernő darabja a madách színház első bemutatói - szombaton utazik a társulat románába

v/rj sr 1960. szeptember 2.

a madách színház művészei a romániai vendégszerelésre készülődnek. a társulat tagjai szombaton reggel utaznak bukarestbe, ahol négy előadást tartanak. ez idő alatt a bukaresti fővárosi színház művészei a madách színházban vendégszerepelnek. a magyar színház társulat szeptember 9-én érkezik vissza budapestre és másnap már megkezdik az új évad első bemutató - előadásainak próbáit. a madách színház szeptember 17-én a különleges világnap, a kamara színház a fák állva halnak meg előadásával nyitja kapuit.

/folyt.köv./

La

5. kiadás 1960. szeptember 2. 6 óra 5 perc

bb. 5. / arthur miller drámája,1. folyt./rj

az 1960/61-es évad első bemutatóját a madách színházban október 28-án tartják. műsorra tüzik arthur miller pillantás a hidról című, világszerte ismert darabját. a dráma rendezője ádám otto. a főbb szerepeket pécsi sándor, tolnay klári, vass éva, unay tivadar és basilides zoltán alakítja.

a kamara színházban október 29-én tartják szép ernő völegény című darabjának bemutatóját. a főbb szerepeket greguss zoltán, kiss manyi, psóta irén, löthe attila, gyurkovits zsuzsa, avar istván és soltész anni játssza. a próbákat vámos lászló irányítja.

a madách színházról megvált ladányi ferenc, aki visszakerült a nemzeti színházhoz és miklósi györgy, aki az új zenés-prózai színházhoz, a petőfi színházhoz szerződött. a társulat új tagjai: avar istván, bay gyula, jóó lászló, nákos mária és szirmai jeno. /mti/

..-

bb. 7. a kisz központi művészegyüttes felhívása

i/lv/rj sr 1960. szeptember 2.

a kisz hatszoros vit-díjas központi művészegyüttese felvételt hirdet az együttes énekkarába, tánckarába, harmonika-zenekarába, rajkó-zenekarába, egyetemi és főiskolai énekkarába, színjátékos és szavaló csoportjába. ezenkívül jelentkezhetnek ének- és hangszerszólisták is. az érdeklődő fiatalok, akik bármelyik művészeti ágban szeretnének résztvenni, október 1-től az együttes székházában /budapest, VII. ker. Rottenbiller utca 20./ jelentkezhetnek a nap minden időszakájában. /mti/

bb. 9. háromezerháromszáz róka került puszkavégre az állami gazdaságok vadgazdálkodási területein

i/so/rj ká 1960. szeptember 2.

az állami gazdaságok vadgazdálkodási területein nagyarányú duvad irtást folytattak a vadőrök és a vadászok. csaknem 30.000 különböző duvadat sikerült elpusztítani. különösen rossz világ járt a rókákra, amelyekből 3.300 került eddig puszkavégre. héjját, karvalyt, varjut, szarkát és más ragadozó madarat tizenöt ezret pusztítottak el. /mti/

..-

La

6. kiadás

1960. szeptember 2.

3 óra 45 perc

bb. 8. kereskedelmi tájékoztatók, divat és háztartásigép bemutatók az üzemekben - öltözködési tanácsadás

ita/rj vg 1960. szeptember 2.

a kereskedelem már a múlt évben is kísérletezett azzal, hogy néhány nagyüzemben munka után megismertette a dolgozókat az új cikkekkel, a legdivatosabb ruhákkal és a legjobb háztartási gépekkel. az ilyen műsoros előadások nagy segítséget nyújtottak a vevőknek a vásárláshoz.

az idén továbbfejlesztik ezt a hasznos kezdeményezést. főleg ősszel és télen a nagyobb üzemek disztermeiben a szakszervezeti bizottságok és a nőtanács meghívására műsoros tájékoztatókat és divatbemutatókat rendeznek, ahol bemutatják, hogyan lehet olcsón és szépen, divatosan öltözködni. az előadás második részében használat közben megismertetik a közönséget az új típusú háztartási és konyhagépekkel. néhány helyen mosás közben mutatják be, hogy mit „tudnak”, az új mosóporok, amelyek alkalmazásával leegyszerűsödik és könnyebbé válik a mosás nehéz munkája. /mti/

--

L

7. kiadás

1960. szeptember 2.

10 óra 40 perc

bb. 10. mintegy 37.000 lakás kohóhabsalak-beton falelemekből - a második öt éves tervben tizenhárom előregyártó üzem segíti a lakásépítkezést

i sb/gg/vl vg 1960. szeptember 2.

az mszmp központi bizottságának az építőipar feladatairól szóló határozata a műszaki fejlesztés központi kérdéseként jelölte meg az építés ipari módszerének, az előregyártott szerkezetek felhasználásának fokozottabb elterjesztését. az építésügyi minisztérium vállalatai az idén mintegy 2000 lakás készítenek korszerű kohóhabsalak-beton közép- és nagyblokkból. a minisztérium most jelentősen fokozza a kohóhabsalak-betonszerkezetek előregyártását. javaslata szerint a második öt éves tervműszakban már mintegy 37.000 lakás építését tervezik kohóhabsalak-beton falelemekből, amelyekkel négy-ötöszeresére növelhető a falazás termelékenysége.

a nagyipari építkezés megvalósítására már most felkészülnek új előregyártó telepek létesítésével. nemrégiben újabb üzemek kezdtek meg a próbagyártást kazincbarcán, miskolcon, tatabányán és győrött. rövidesen üzembe helyezik az ország legnagyobb előregyártó telepét budapesten is, amely majd évente 900 lakáshoz készít nagyblokkos falszerkezeteket. a korszerű üzemeket a legújabb hazai és külföldi tapasztalatok alapján az építéstechnikai és építésgazdasági iroda szakemberei tervezték. az év végéig már elkészítik a gyöngyöci, a debreceni, a szolnoki, a kecskeméti, a veszprémi és az özdi új előregyártó telepek terveit és a javaslat szerint már a jövő évben megkezdik ezek felépítését is. a második öt éves tervidőszak elején tehát tizenhárom ilyen üzem segíti majd a lakásépítkezést. ezek egy műszakban évente mintegy 5300 lakáshoz elegendő kohóhabsalak-beton falelemet tudnak majd gyártani és a második műszak megszervezésével minden különösebb nehézség nélkül csaknem a kétszeresére növelhetik termelésüket.

az építésügyi minisztérium szakemberei tárgyalásokat kezdtek a beruházó szervekkel és a tervezőkkel, hogy minél több lakás készüljön új nagyipari építési módszerrel, a termelékeny és gazdaságos kohóhabsalak-betonelemek felhasználásával. a lakóépülettervező vállalat mérnökei így kétszáz hagyományos építőanyag tatabányai lakás tervet már átalakították és az országban elsőként itt épülnek majd kohóhabsalak-betonból kommunális létesítmények: hatvan személyes bölcsőde, hetvenöt személyes óvoda és tizenkét tantermes iskola. az építéstechnikai és építésgazdasági iroda mérnökei most szorosabban fűzik kapcsolataikat a kivitelező vállalatokkal, hogy a nagyipari építés kihasználásával a korszerű habsalakbeton-blokkok alkalmazásával egyidőben hasznosítsák a legújabb munkaszervezési módszereket és koncentrálják az építkezéseket is. ezekkel a megoldásokkal a szokásoshoz képest mintegy két hónappal tudják majd csökkenteni a lakások építési idejét. /mti/

0.50.

K₀M_g

bb 11. a népfront a műemlékek védelméből is részt vállal - helytörténeti kutatások - ápolják a világhírű beregi himzés hagyományát - új muzeum gyűjteményét állították össze

1 di/hné/s sr

1960. szeptember 2.

a városok és falvak népfront- bizottságainak sokoldalú tevékenységében a műemlékvédelem és a helyi hagyományok ápolása is helyet kapott. nemzeti múltunk felbecsülhetetlen értékeit, kincsait maradványait féltő gonddal őrzik. sok helyen összefogott a lakosság és tatarozásokat, helyreállításokat végez el társadalmi munkában. a hazafias népfront országos tanácsához érkező hírek sokoldalú képét adják a mozgalom ilyen irányú tevékenységének.

jel a szegedi járásban felkutatták a műemlékeket és a műemlék legű épületeket, ezeken márvinytáblákat helyeznek el. a pedagógusok és más aktivisták megírják valamennyi műemlék rövid történetét. az elmúlt hónapokban egyébként a népfront kezdeményezésére parkósi-tották bővenyházán az írpád emlékmű és pusztaszeren a millenniumi-emlékmű környékét. az 1200-as évekből származó szőregi kolostor romjait ugyancsak megóvják a további pusztulástól. ezenkívül a védett műemlékek közé sorolták a 14. századból való templomokat egyen, és tápén, s felettől őrzik az ezeket díszítő évszázados freskókat.

veszprém megyében a sümegi és a pápai járás népfront-bizottságai akciócsoportot alakítottak a műemlékek védelmére. a sümegi aktivisták résztvesznek a helybeli vár rendbehozásában, tatarozásában, a pápaiak támogatásával pedig a városka legnagyobb műemlék-épületében, a sokig elhanyagolt egykori ostenházy kastélyban könyvtárat és muzeumot rendeznek be. a heves megyei tarna-mérán a népfront kezdeményezésére a lakosság közreműködésével ugyancsak rendbehozták a falu közepén lévő kastélyépületet, s ebben gazdag anyaggal tájmuzeumot rendeztek be.

szabolcs-szatmár megyében a népfront-bizottságok és aktivisták ápolják a világhírű beregi himzés hagyományát. ezenkívül a megyei népfront kezdeményezésére a nyíregyházi muzeumban állandó irodalomtörténeti kiállítást rendeztek, többek között kölöcsey ferenc, möricz zsigmond, krudy gyula és zalka máté munkásságáról.

/folyt.köv. /

9.00

Ko Theg

bb 11./ a népfront.../ 1.folyt.s

borsod megyében, ahol 160 országos jelentőségű és majdnem 3.000, ugynevezett népi műemléket tartanak nyilván, az elmúlt három évben népfront- aktivisták -többségükben pedagógusok - tettek javaslatokat a műemlékek megóvására, helyreállítására, fel-ujtására. többhelyütt társadalmi munkákat kezdeményeztek. felső- vadászon például a lakosság összefogásával iskolává alakították át a hajdani rikóczi- kastélyt. bács-kiskun megyében a dunavecsei járásban a népfront-aktivisták résztvettek szalkszentmartonban a petófi-ház és dunavecseán a tájmuzeum berendezésében. a kiskörösi járásban petófi- emlékbizottság tevékenykedik, s ennek tagjai még ma is kutatják a nagy magyar költő születésével kapcsolatos dokumentumokat, adatokat./mtim./

bb 12. újabb tervdokumentumokat kaptak szolnok megye termelőszo- vetkezetei a műszaki egyetem professzoraitól

vid ká/j/s

1960. szeptember 2.

a szolnok megye termelőszo- vetkezeti gazdaságait patro- náló budapesti műszaki egyetem professzorai értékes segítséget nyújtanak a közös gazdaságok műszaki problémáinak megoldásához, a gazdaságos építkezésekhez. a közelmúltban karcag szövetkezeti város öt termelőszo- vetkezetének adták át az új baromfikombinát terveit, ezenkívül kidolgozták a termásvíz hasznosításának módját és a hajtatoház építésének tervét. most újabb értékes ajándékot látogatott szolnokra dr. macskay írpád tiszékezetű tanár. 20.000 férőhelyes baromfikombinát, olcsón kivitelezhető palánta hajtatoház, valamint egy 8.000 férőhelyes baromfiól terveit nyújtotta át a hazafias népfront megyei titkárságának. az olcsó és házilag kivitelezhető terveket sokszorosítják és eljuttatják az azokra igényt tartó termelőszo- vetkezetekbe.

/mti /

Ko Theg

9.10.

bb 14. hogyan segíti a helyes táplálkozás a szervezet fejlődését, fenn tartását és gyógyulását? - az ételmezés- és táplálkozástudományi intézet újabb vizsgálatai

i ms/vm sr

1960. szeptember 2.

az ételmezés- és táplálkozástudományi intézet élettani osztályán ez évben több, közegészségügyi szempontból jelentős vizsgálat kezdődött. különösen a gyermekek fejlődése és táplálkozása közötti összefüggéseket kutatják, a hajdu megyei tanács egészségügyi osztályával közösen megvizsgálták a berettyóújfalusi gyermekváros ételmezési helyzetét. az ételek tápértékéről felvett adatokat egybevetik a gyermekek fejlődésével, testmagasságával, testsúlyával és a megbetegedési arányszámokkal. természetesen csak hosszabb ideig tartó elemzés ad majd teljes képet a gyermekek fejlődése és táplálkozása közötti összefüggésekről s az esetleg szükségessé váló étrendi változtatásokról.

az idén osztól kísérletképpen 3 budapesti bölcsőde életmódjait - tudományos kidolgozott étrend alapján - az intézet irányítja. ez a kísérlet egy évig tart és a gyermekek fejlődését összehasonlítják majd az étkezéstől eltérő körülmények között működő többi fővárosi bölcsőde eredményeivel. az étrend kialakításában nagy szerepe van a különböző szénhidrátoknak: a fehérje-anyagcserében játszott szerepére vonatkozó kutatásoknak. ez nemcsak a gyermekételmezés, hanem a dolgozók ételmezése szempontjából is fontos és világszerte vitatott kérdés. az eddigi eredmények szerint a tejben lévő laktóz, továbbá a különböző gyermektápszerkészítéskor használt dextrin-maltóz és a glükóz nevű szénhidrátok utonyósen befolyásolják a fehérjeanyagcserét. növelik a szervezet fehérje visszatartását, ami azért lényeges, mert a fejlődő gyermeknek aránylag sokkal több fehérjére van szüksége, mint a felnőtt embernek. a szervezet felépítésének legfontosabb építőkövei ugyanis a fehérjék és felnőtt korban már csak a természetes kopás pótlásáról kell a szervezetnek gondoskodnia. a szervezet fehérjeegyensúlyának állandósága az élet fenntartásának egyik alapvető feltétele.

a táplálkozásnak az egészség helyreállításában is nagy a jelentősége. így többek között állat-kísérleteken tanulmányozzák, hogy milyen étrend befolyásolja legkedvezőbben a csontsérülések gyógyulását. /mti/

9.20.

ko me

bb 15. tisztázódott a honfoglaláskori koponyalékelések problémája i tz/tm/gy/li

1960. szeptember 2.

régóta kutatott kérdést tisztázott a magyar antropológia. az egész világon a magyar honfoglaláskori - főleg a 10. és 11. századbéli - sírokból kerülnek elő a legnagyobb számban olyan koponyák, amelyeken 1-1.5 centiméter átmérőjű jelképes, vagy sokszor 10-12 centiméteres teljes koponyalékeléseket - úgynevezett trepanációkat - végeztek annakidején, tehát körülbelül ezer évvel ezelőtt. a jelképes trepanációknál a csontot nem vágják keresztül, hanem csak a felső rétegét távolították el, úgy, hogy a „mütét”, nyomát ma egy enyhe bemélyedés mutatja, a teljes koponyalékeléseknél viszont meg is nyitották a koponyaüreget, a csontot eltávolították és megfelelő alakra formált ezüst vagy rézlemezrel pótolták.

a szakemberek sokig eredménytelenül vitatkoztak azon, hogy kik, kiken, miért és hogyan csinálták ezeket a ma is rendkívül nehéznek minősülő műtéteket. dr. nemeskéri jános, a magyar nemzeti múzeum természettudományi múzeuma embertani tárának vezetője és kralovánszky alán régész, valamint éry kinga tudományos munkatárs most hosszas és kiterjedt vizsgálatok után arra a megállapodásra jutottak, hogy a trepanációk módszere - az eddigi elképzelésekkel szemben - nem valami mozsárszerű dörzsölés, vegyszerekkel való kimaratis, vagy kiégetés volt. a csontok on ugyanis tisztán felismerték, hogy az egykori sebész hol szurta be a vésőjét, vagy kését a koponyába és hogyan kanyarította ki a csontot. és ezzel a módszerrel - valószínűleg a pogány papok, a sámánok - úgy „operáltak”, hogy a csontsérülésből megállapíthatóan a páciens nem egyszer évtizedekkel is túlélte a műtétet.

de hiszen minden bizonnyal a cél is éppen a gyógyítás volt. azt hitték, hogy ilyen módon el lehet mulasztani bizonyos állandó jellegű fejfájásokat, egyes pszichés megbetegedéseket, stb. erre mutat az, hogy némelyik koponyán többévs időközökön 2-3, sőt 4 jelképes trepanációt is csináltak, vagy 2-3 jelképes lékelést utóbb egy teljes trepanáció követett, nyilvánvalóan azért, mert az első műtétek nem hozták meg a várt gyógyulást. egyik esetben a második - be sem fejezett - jelképes trepanáció után nem kezdődött meg a csontheg képződés, ami azt bizonyítja, hogy a beteg műtét közben meghalt. maga az operáció, a csontnak ez a kis felületi megosonkítása nem okozhatott halált, tehát csak egy már halálközeli beteg életének megmentésére lehetett ez az utolsó próbálkozás.

/folyt. köv./

9.30.

ko

mti belső hírek

12. kiadás

1960. szeptember 2.

M óra 40 perc

bb. 13. / tisztázódott a honfoglaláskori.... 1. folyt./ gy

az orvosi meggondolás azonban egyes teljes trepanációknál világosan fel is ismerhető. jól látszik, hogy a harc, vagy verekedés közben beszakított koponyából akarták a szilánkot eltávolítani, a sérülés peremét kikerekíteni és a tátongó sebet fémlemezrel befedni. a műtétet a beteg túlélte.

még mindig kérdéses azonban, hogyan voltak képesek a számánok egyetlen vésővel minden vérzéscsillapító, vagy sterilizáló szer nélkül ilyen műtéteket ilyen eredménnyel elvégezni. arra pedig a magyar őstörténeti kutatásnak kell megkeresnie a választ, hogy ilyen leletek abból a korból miért éppen nálunk találhatóak ilyen nagy számban és miért került elő egyetlen hasonlóan trepanált koponya a 8-9. századból a mai baskir szszk területén, néhány pedig a mai bulgáriában.

/mti/

bb. 15. évente százmillió süllőivadékot telepítenek a balatonba - az idén különösen jó „termés”, várható fogas-süllőből

i cs/j/gy/ká

1960. szeptember 2.

a balaton halállományának pótlására az idei tavaszon kereken 100 millió süllőivadékot neveltek fel és eresztettek szabadon a balaton vizébe. ennek az értékes halfajtának gyors elszaporodását azonban gátolja a „kannibalizmus”, a fejlettebb példányok ugyanis felfalják az elmaradókat. a kiesést olyan módon próbálják csökkenteni, hogy elszaporítják, illetve betelepítik a természetes eleségül szolgáló apró víziállatokat. a halászati szakemberek becslése szerint a legutóbbi 60 év óta - amióta statisztikai adatok vannak a balaton haltermeléséről - nem volt olyan jó esélye a gazdag fogas-süllő „termésnek”, mint az idén.

a süllőkön kívül évente körülbelül félmillió pontyivadékot helyeznek a balatonba. legutóbb megpróbálták meghonosítani a lazacok családjába tartozó, igen értékes maréna nevű halfajtát. három-négy év óta minden tavasszal szabadon engednek körülbelül egymillió maréna-ivadékot, kifejlett példányt azonban mindegyik nem sikerült fogniuk a balatoni halászoknak.

/mti/

9.30.

le

Ko

mti belső hírek

13. kiadás

1960. szeptember 2.

M óra 45 perc

bb. 16. tizenötféle magyar gépet mutatnak be belgrádban az első nemzetközi építőipari kiállításon

i sz/gg/gy/vg

1960. szeptember 2.

szeptemberben rendezik belgrádban az első nemzetközi építőipari kiállítás, amelyen a nikex külkereskedelmi vállalat tizenötféle magyar gyártmányu építőipari gépet mutat be.

/mti/

bb. 17. külkereskedelmünk is résztvesz szalonikiben a jubileumi nemzetközi vásáron

i sz/gg/gy/vg

1960. szeptember 2.

szalonikiben szeptember 4-e és 15-e között kerül sor a 25. nemzetközi vásárra, amelyre a magyar kereskedelmi kamara már az utolsó vagon kiállítási anyagot is elküldte. a nagyszabásúnak ígérkező vásár 450 négyzetméternyi területén kapnak majd helyet a magyar áruk, többek között szerszámgépeink, orvosi, laboratóriumi, elektronikus és textilműszereink, gyógyszereink, hirtástechnikai berendezéseink. a nehézipar gyártmányain kívül különféle közszükségleti cikkeket, mezőgazdasági termékeket is láthat majd a magyar kiállításon a szaloniki vásár közönsége.

/mti/

bb. 18. a családi ünnepek új formái csongrádban

vid fm/ke/gy/fm

1960. szeptember 2.

csongrád megye városaiban és falvaiban eddig mintegy 30 bizottság alakult, amelyek az állami, nemzeti ünnepek előkészítésén kívül segítenek a családi ünnepek megtartásában is. közreműködésükkel csongrádon és szegeden például már csaknem 150 névadó ünnepséget rendeztek. munkájuk eredménye, hogy a városokban díszes házasságkötő termet rendeztek be, a falvakban pedig gondoskodtak arról, hogy az ifjú párok a felkészített művelődési otthonokban tarthassák meg esküvőjüket. ily módon az idén eddig csaknem 500 fiatal kötött házasságot csongrád megyében.

az új szokások meghonosodását bizonyítja eperjes termelőszövetkezeti község példája is, ahol az uttörő-avató ünnepségen a pártások avató-szüllökkel jelentek meg, akik megajándékozták az újonnan avatott uttörőket.

/mti/

9.35.

le

Ko

mti belföldi hírek

14. kiadás

1960. szeptember 2.

13 óra 20 perc

bb 19. kulturális központ a kölesdi várban

vid fm/ke vm fm

1960. szeptember 2.

tolna megye egyik szép műemléke a kuruckori kölesdi vár, amelyben hosszú ideig megyegyűléseket is tartottak. az épületet a felszabadulás után iskolának használták, miután azonban elkészült a az új kölesdi iskolaépület, a hajdani ugynevezett „kismegyházát”, a községi tanács kulturális központtá fejlesztette. itt rendezték be a falu művelődési otthonát, itt kapott helyet a könyvtár, a mozi, s ide járnak a köle diek televíziót nézni.

most megkezdték az épület teljes helyreállítását. az idén a megyei tanács százezer forintot adott a belső javításokra, a jövő évben pedig hozzáfognak a külső tatarozáshoz is./mti/

bb 20. ösztönző premizálási módszerek a szabolics megyei termelészövetkezetek állattenyésztésében

vid ká/j vm hk

1960. szeptember 2.

szolnok megye mezőgazdasági termelészövetkezetei a magasabb hozamok érdekében az állattenyésztésben is bevezették a premizálást. a jutalmazás új formája a szarvasmarha- és a sertésszaporulat fokozására ösztönzi az állattenyésztőket. a tiszabói petőfi tisz közgyűlése például úgy határozott, hogyha a tehenészek a rajukbizott állománynál elérik a 90 százalékos borjuszaporulatot, akkor minden leválasztott borju után 20 forintot kapnak. a szajoli vörös csepel tisz-ben kocánként legalább 7 választási malacot kell elérni ahhoz, hogy a gondozó egy sertést kapjon prémiumként. nyolcon felüli fiálás után már 3 választási malac illeti meg a tenyésztőket. eredményes az a módszer is, amikor a súlygyarapodás, illetve a takarmányfelhasználás mértékétől tesszik függővé a jutalmazást. a tiszainokai szabadság tisz-ben a 106 kilogrammos súlyban adott hizottsertés után - amennyiben az ugynevezett darapercent 21-22 százalékos volt - a nagyüzemi felír 2 százalékát folyósítják a gondozó részére. extrém minőségű hizómarha esetén darabonként 200 forintot, első osztályu után 100 forintot kapnak. a kétpói szabadság tisz-ben a terven felül termelt állati termékek 25 százalékát adják ki jutalomképpen, a kungyalui zöld mező tisz-ben a többlet tej és gyapju 50 százalékát pénzben kapja meg az állattenyésztő. az ösztönző premizálási módszerek bevezetésével meggyeszerre javult a tenyésztő munka, s a legtöbb helyen elérték az előirányzott hozam-emelkedést és súlygyarapodást./mti/

9.40.

le

Ko

mti belföldi hírek

15. kiadás

1960. szeptember 2.

14 óra 35 perc

bb 21. magyar gyártmányu portáldarukat szerelnek az egyik indiai kikötőben

vid te vm ki

1960. szeptember 2.

ebben az évben nyolc kikötői portáldarut exportál indiába a wilhelm pieck vagon- és gépgyár. ötöt már elszállítottak, hármat pedig az előirt határidőnek megfelelően szeptember végéig indítanak útnak.

a darukat cochin délindiai kikötőben helyezik üzembe. az előzés elmúltával, a magyar szakemberek irányításával most kezdik meg a helyszíni szerelést ottani munkásokkal. lengyel józsef gyáregységvezető intézkedésére csütörtökön repülőgépen elutazott indiába vereczkei istván acélszerkezeti főszerelő, a hidgyáregység termelési osztályának vezetője és egy hét múlva követi veres józsef villanyszerelési főművezető.

a kikötői portáldaru új export terméke a wilhelm pieck gyárnak. az első példányokat a lengyel népköztársaságnak szállították és azok kifogástalanul működnek. az indiai részére készült daruk gyártásánál nagy gonddal ügyeltek arra, hogy eleget tegyenek a trópusi éghajlat követelményeinek./mti/

bb 22. mintegy hatezer „öregdiákot”, várnak a pécsi és baranyai iskolák - nyugdíjas pedagógusok is segítik a munkások oktatását

vid fm/ke vm fm

1960. szeptember 2.

baranya megyében mintegy hatezer dolgozó - nagyrészt ipari munkás - jelentkezett az új tanévre általános és középiskolai oktatásra. pécssett félezerrel emelkedett a gimnáziumokba és technikumokba irakozottak száma, az általános iskola iránt főleg a bányavidéken és az építők körében érdeklődnek. a múlt években mutatkozott lemorzsolódás megszüntetésére most nemcsak este, hanem délelőtt is tanítanak, ami előnyös a váltott műszakban dolgozó munkásoknak, vasutasoknak. több nyugdíjas tanító, tanár is segíti a munkások oktatását. mind nagyobb az érdeklődés a komlói bányaiipari technikum iránt, amely az idén már kilenc osztállyal indul, hallgatóinak száma pedig százhetven körül van. a bányászok három szakon - bányaművelő, bányagépezés és villamosipari tagozaton - gyarapíthatják tudásukat./mti/

9.40.-

le

l

16. kiadás

1960. szeptember 2.

14 óra 40 perc

bb. 23. a betakarítás idejére összevonják a brigádokat az ötezer holdas vésztői termelőszövetkezetben

vid ká/j/gy/ká

1960. szeptember 2.

a békés megyei vésztői községben 5000 holdon gazdálkodik a béke termelőszövetkezet. itt a brigád-, illetve munkacsapat vezetőkké a legjobb gazdákat választották, akik nagy hozzáértéssel és ügybuzgalommal irányítják az időszerű munkákat. a területet egyénekre osztották fel, de most a betakarítás idejére összevonják a brigádokat, hogy egyszerre csak egyféle munkával foglalkozzanak, egy dűlőben egyidőben végezzenek a betakarítással. a jó munkaszervezésnek köszönhető, hogy egy hét alatt 135 holdról szedték fel a cukorrépát. a gépi- és lövöntrépa-repakiemelők nyomában naponta 360-380 szövetkezeti gazda szedi, fejti és tisztítja a répát. a soron következő munka a maglucerna cséplése és a napraforgó betakarítása lesz, úgyhogy mire elérkezik a kukoricatorós ideje, erre összpontosíthatja a szövetkezet minden munkaerejét. a vésztői béke tsz-ben a termésátlagok is a jól szervezett munkát dicsérik. már a szövetkezés első évében nyolcmázsás búzatermést takarítottak be a szikes talajon, cukorrépából pedig holdankint 15-20 mázsával többet szednek fel, mint az egyénileg dolgozó parasztok.

/mti/

bb. 24. négyezer tonnával növelték felajánlásukat a Lovászi olajmunkások

vid te/gy/ki

1960. szeptember 2.

a Lovászi kőolajtermelő vállalat dolgozói az év elején éves tervükön felül nyolc ezer tonna olaj kitermelését vállalták. az ígéret teljesítéséért az olajmunkások és a műszakiak nagyarányú műszaki és termeléstechológiai fejlesztéshez fogtak. az olajmező ésszerű, gazdaságos művelését elősegítő automatizálás került előtérbe. az olajkutak munkájának automatikus irányításával jelentősen növekedett a termelés és már teljesítették egész évi vállalatukat.

az olajmező telephelyein a napokban termelési tanácskozásokat tartottak, s ezeken négyezer tonnával töltötték meg éves vállalatukat. a termelékenységét a tervezett 4.3 százalékhelyett 6.2 százalékkal növelik.

/mti/

9.45.

se

R

17. kiadás

1960. szeptember 2.

14 óra 45 perc

bb 26. megkezdődött a fiatal mezőgazdasági szakemberek nagyüzemi szakmai gyakorlata

i i e v m k á

1960. szeptember 2.

a kormány nemrégiben hozott határozatot arról, hogy az agrártudományi egyetemen, a kertészeti és szőlészeti főiskolán és a mezőgazdasági akadémiákon végző hallgatóknak nagyüzemi szakmai gyakorlaton kell résztvenniük. ez a rendelkezés biztosítja, hogy a fiatal mezőgazdasági szakemberek az elméleti ismeretek mellett kellő gyakorlati tapasztalatokat is szerezzenek megismerjék a nagyüzemek termelőmunkáját.

a földművelésügyi minisztériumban elmondották, hogy az említett oktatási intézményekben az idei nyáron 500 hallgató végzett, s zömmel már meg is kezdték a nagyüzemi gyakorlatot. a gyakornoki állásokat olyan mezőgazdasági nagyüzemekben szervezték meg, ahol a fiatal agrármérnököknek lehetőségük van sokrétű ismeretek szerzésére, s gyakorlatukat képzett szakemberek irányíthatják. az állami, kísérleti és tangazdaságokban, gépállomásokon és termelőszövetkezetekben betöltésre váró gyakornoki állások közül a hallgatók pályázat útján választottak.

a gyakornoki idő első évében a fiatal szakemberek központi keretből kapnak havi 1300 forintos fizetést, a második évben már közvetlenül az üzem fizeti őket. a gyakornoki fizetést azonban a fiatalok munkájának arányában - sok üzem már az első évben kiegészíti. /mti/

bb 29. az első félévben hétszázharminc engedélyt adtak ki családi ház építésére vas megyében

vid ki/te v m ki

1960. szeptember 2.

vas megyében is egyre többen építenek családi házat. az építkezők száma évről-évre növekszik. 1953-ban csak 92 ház épült saját erőből, 1959-ben pedig már 1070. az idén az első félévben 730 engedélyt adtak ki családi ház építésére. a szombathelyi cipőgyárban a járműjavítónál és még számos más üzemben a dolgozók is összefognak és segítik építkező társaikat. munkaidő után kitermelik az építkezéshez szükséges kavicsot, homokot, megássák az alapot, hogy mielőbb és minél olcsóbban elkészülhessen a családi ház. /mti/

9.45.

se

R

mti belföldi hírek

13. kiadás

1960. szeptember 2.

14 óra 50 perc

bb 26. asszonyok mezőgazdasági akadémiái zalában

vid fm/ke/vm fm

1960. szeptember 2.

a zala megyei nőtanács tervet készített az asszonyok téli foglalkoztatására, továbbképzésére. a terv legfontosabb célkitűzése a nők általános és politikai műveltségének emelése. különösen nagy gondot fordítanak a falusi asszonyok és lányok nevelésére, oktatására. ennek érdekében létrehozzák az asszonyok mezőgazdasági akadémiáját. negyven termelőszövetkezeti községben rendezik meg a tizenkét előadásból álló baromfitenyésztő, állatgondozó, vagy kertészeti akadémiát. a három hónapos tanfolyamon mintegy kétezer termelőszövetkezeti parasztasszony vesz részt. a megyei tanács közreműködésével lentiben kétéves kertészeti szaktanfolyamot indítanak a járás tsz-eiben dolgozó asszonyok részére. sok asszony jelentkezett az ezüstkalaszos tanfolyamokra is.

a községi nőtanácsok - a szaktanfolyamokon kívül - kétszázötven szakkört alakítanak a megye községeiben. ezeken szabás-varrást, kézimunkázást, szövést, sütést, főzést tanulnak. a lenti járásban ismét életre keltik a szövő-szakköröket. a megye két városában, nagykanizsán és zalaegegerszegen megrendezik a házi asszonyok konferenciáját, létrehozzák az asszonyok művelődési körét és népszerű tudományos esteket tartanak. mintegy tízezer zalai asszony és lány részvételére számítanak a nőtanácsok téli tanfolyamain. /mti/

bb 27. az ózdi kohászatban filmfelvételeket készítenek a gyár fontosabb eseményeiről és a legjobb dolgozók munkamódszereiről

vid te/vm/ki

1960. szeptember 2.

az ózdi kohászati üzemek vezetésége filmfelvevőgépet szerzett be. a készülékkel rendszeresen készítenek felvételeket a gyár fontosabb eseményeiről. így például filmkockákon örökítik meg az acelmű rekonstrukciós munkáit, majd a sorra következő korszerűsítéseket, érdekesebb mozzanatokat. ugyancsak filmre veszik a szocialista munkabrigádok, a legjobb dolgozók munkamódszereit, továbbá a legkorszerűbb technológiai eljárásokat is. a felvételekhez a forgatókönyvet a gyár technológusai, legjobb szakemberei írják. a gyár életét sokoldalúan bemutató filmfelvételeket rendszeresen vetítik majd a dolgozóknak. /mti/

9.55.

Se

R

mti belföldi hírek

19. kiadás

1960. szeptember 2.

15 óra perc

bb. 25. eddig ismeretlen pétofi-kéziratok kerültek elő a szolnoki állami levéltárban

vid fm/ke/gy/fm

1960. szeptember 2.

eddig ismeretlen pétofi- és petrovics-okmányok kerültek elő a szolnoki levéltárban, az egykori jászkunkerületek 1839. évi közigazgatási irattanyagából. az okmányokat dr. mezóssy károly kiskunfélegyházi múzeumigazgató találta meg. az iratokban a petrovics család 1840-ben bekövetkezett anyagi bukására vonatkozóan érdekes adatok találhatóak, köztük az ifjú pétofi kéziratai is.

/mti/

..

bb. 30. fényképeket küldenek lidicébe a nyiregyházi békeliget-ről

vid fm/ke/gy/fm

1960. szeptember 2.

a hazafias népfront kezdeményezésére tavaly társadalmi munkában békeligetet létesítettek nyiregyházán a dimitrov utca lakói. a ligetben 48 rózsatövet ültettek el, amelyeket lidicéből küldtek nyiregyházára. az idén békeemblémát és kék zászlót helyeztek el a ligetben. a parkról a társadalmi munkásokról és a zászlóavató ünnepségről fényképeket készítettek, s azokat elküldik a lidicei békebizottságnak.

/mti/

..

bb. 31. már naponta gzerszáz nagyteherbírásu vasuti vasbetonaljat készítenek lábattanon

vid te/gy/ki

1960. szeptember 2.

a lábattani épülettelemgárban az év eleje óta két korszerű gépsorral készítik a különleges, úgynevezett előrefeszített beton-aljakat. ezekkel a nagyteherbírásu, korszerű betonletemekkel a vasuti talpfát helyettesítik. az új gyárban a számos kezdeti nehézség leküzdése után ma már közép-európai viszonylatban is a legkorszerűbb technológiai eljárásokkal dolgoznak. elsősorban az igényeknek megfelelően jelentősen növelték a mennyiségi termelést. a gépek teljes kihasználásával a tervezettnél már naponta száz darabbal többet, 1100 előrefeszített beton-aljat készítenek.

/folyt. köv./

10.05.

R

20. kiadás

1960. szeptember 2.

15 óra 05 perc

bb. 31. / már naponta ezerszáz.... 1. folyt./ gy

igen jó eredményt értek el a gazdaságos termelésben is. a technológiai előírások szigorubb megtartásával észszerűbben használják fel a cementet és a vasanyagot is. így az utóbbi hónapokban az előírányozottnál 50-60 forinttal olcsóbban készítették az előrefeszített vasbetonaljak darabját.

/mti/

bb. 32. megkezdődött a tanítás az iskolákban

k vt/j/gy/hk

1960. szeptember 2.

pénteken reggel országsszerte ismét benépesültek az általános és a középiskolák, alfo- és középfoku oktatásügyi intézményeiben megkezdődött a tanítás. a tanulók már 8 óra előtt elfoglalták helyüket a tantermekben és számos iskolában az osztályfőnökkel együtt hallgatták meg ilku pál művelődésügyi miniszterhelyettes tanévnyitó rádiobeszédét, amelyben a pedagógusokat és a tanulóifjúságot köszöntötte az 1960-61-es oktatási év megkezdése alkalmából.

/mti/

10.15.

bb 33. a lotto nyeroszímái

t kf/te vm ki

1960.szeptember 2.

pénteken kettős lottosorsolást rendezett a sportfogadási és lottóigazgatóság. a 36. játékhet nyeroszímait és az augusztusi tárgyjutalmakat vidám műsor után 10 órai kezdettel budán, a várkert kioszkban sorsoltak.

először a 36.hét nyeroszímait húzták. ezen a héten 4,076.840 szelvényt küldtek be a fogadók, s így egy-egy nyerosztályra 1,526.815 forint jut. a kisorsolt nyeroszámok a következők:

26, 49, 64, 65, 86.

a jutalom sorsoláson az augusztusi 32.játékhet szelvényei vettek részt, amelyek közül a legszerencsésebb szelvénytulajdonosoknak 665 értékes nyeresemény - fonyereseményként három 2 szobás, összkomfortos öröklakás, egy kétszobás bárhol felépíthető családi ház és egy moszkvics személygépkocsi jut./mti/

11.10.

21. kiadás

1960. szeptember 2.

15 óra 10 perc

bb. 34. román költő az ujságitró szövetségben

t v/ke/gy/hk

1960. szeptember 2.

pénteken délelőtt a hazánkban tartózkodó tudor arghezi állami-díjas román költő az ujságitró szövetségben találkozott a magyar sajtó képviselőivel. az összejövetelelen képviseltette magát a román népköztársaság budapesti nagykövetsége is.

a találkozó szívélyes baráti légkörben zajlott le.

/mti/

bb 35. surányi imre szocialista kisz-brigádja két negyven méteres szállítószalagot készített terven felül a dunai cement- és mészmű részére - az első szalagot ünnepélyesen adták át

vid te vm ki

1960.szeptember 2.

a dunai cement-és mészműtől a nyár elején érkezett megrendelés a zagyvapálfalvi bányagépgyárba két, egyenként negyven méteres szállítószalag gyártására. a hazai és külföldi megrendelések miatt azonban a bányagépgyár vezetői csak jövő év júniusának végére igazolták vissza a dom megrendelését. a cementmű alapozásán dolgozó ifjúmunkások ekkor a bányagépgyári kiszistákhoz fordultak segítségért. surányi imre szocialista címet viselő huszonnyolc fős lakatosbrigádja terven felül vállalta a két szállító berendezés elkészítését. a bányagépgyár vezetői és kommunista munkásai mindenben segítettek a brigádot. így rekordidő alatt készültek el a mintegy száznegyvenezer forint értékű berendezések, amelyek a dom földmunkáin dolgozó többszáz ifjúmunkás nehéz fizikai munkáját könnyítik meg. pénteken reggel nyolc órakor indultak a bányagépgyári kiszisták a gumiszalagpályát szállító teherkocsival vácra, ahol a bányagépgyári és az építő munkás fiatalok baráti találkozásán ünnepélyesen adták át az első berendezést.

a másik szállítószalagot szombaton viszik vácra a bányagépgyár kiszistái./mti/

12.50.

mti belföldi hírek

22. kiadás

1960. szeptember 2. 15 óra 20 perc

bb 36. időjárásjelentés

tm viii

1960. szeptember 2.

13 órakor: a meteorológiai intézet jelenti szeptember 2-án, pénteken

felhős idő

az európai időjárás jellege az elmúlt 24 óra alatt nem változott lényegesen. meleg, száraz, napos idő csak Spanyolország déli felében, Olaszországban és a balkán félsziget déli részén van. máshol felhős, hűvös, sokfelé esős az időjárás. hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, egy-két helyen záporral, sörnyben zivatarral. a csapadék mennyisége 2 milliméter alatt maradt. a hőmérséklet a nap folyamán 21-25 fokra emelkedett, ma hajnalban a dunántúlon 11-15, a dunántúl keletre fekvő területén 10-13 fokig süllyedt. a napsütés időtartama a dunántúl északi felében 3-7, az ország többi részében 8-10 óra volt. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19.2 fok volt, 0.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 21 fok.

várható időjárás szombat estig: felhős idő, többhelyen foként a mai nap folyamán esővel. mérséklet nyugati, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20-24 fok között. a duna vízállása ma reggel 326 centiméter. /mti/

bb 37. szedik a híres szatmári szilvát

vid ká/j vm hk

1960. szeptember 2.

szabolcs-szatmár megye erdőháti és berégi táján megkezdtek a penyigei szilva szedését. a tiszta, a szamos és a tur menti szilvákerteket az idén vették gondjaikba a termelősövetkezetek, és a szakszerű munka már megtámasztja a termés minőségén. a szatmári szilvások körülbelül 3000 tonna termést értek el, s a gyümölcs minősége körülbelül 30 százalékkal jobb, mint az egyéni gazdálkodás idején volt. így nagyobb tételeket küldhetnek exportra is. a tájrol eddig 10 vagon frissen leszedett szilvát szállítottak csehországba és svájcba, ugyanakkor több vagon befozásra és friss fogyasztásra alkalmas szilvát küldtek a főváros, továbbá az iparvidékek piacaira. a máriapócsi zöld mező és a sóstóhágyi virágzó föld tsz pénteken indított utnak 1 vagon szilvát a fővárosba. megkezdtek munkájukat a pálinkafőző üzemek is. a vásárosnaményi szeszfőződe körülbelül 10.000 mázsa penyigei szilvából készít pálinkát. /mti/

14.00

mti belföldi hírek

23. kiadás

1960. szeptember 2. 15 óra 20 perc

bb 38. törlik a jászszéki virginiait - eddig 2.500 mázsa hevesi dohányt vett át a jászberényi beváltó

vid ká/j vm hk

1960. szeptember 2.

a jászszéki homokon megkezdődött a dohánytörés. a jászberényi dohánybeváltó üzem máris több mint 2.500 mázsa hevesi zölddohányt vett át és készítet elő fermentálásra. a dohányfajta feldolgozása különös gondot igényel, hiszen ebből készül az illatos virginia, aroma, caro, moni, tulipán, menta és a daru cigaretta. a dohány nedvdus, zöld állapotban kerül az üzembe, ahol 50-70 fokos hőmérsékleten szárítják, szinezik majd fermentálják és után dolgozzák fel. a szakemberek szerint az idei termés, a mennyiséget és a minőséget tekintve meghaladja a múlt évek átlagát. az eddig átvett dohány 82 százaléka első osztályú. /mti/

14.00

bb 39. megkezdődött a silókukorica betakarítása - 120 silókombájn segíti a győr-sopron megyei termelősövetkezetek munkáját

vid ká/j vm hk

1960. szeptember 2.

a déli vidékeken csakugy, mint az északi tájakon, megkezdődött a legértékesebb takarmány: a silókukorica betakarítása. baranyában már 65 kombájn szecska a kukoricaszárat a határban, 250 vontató pedig a szállításnál dolgozik. a kazal- és az árok-silókó láncfalpas traktorok tiporják a felaprózott takarmányt. a megyében szeptember elejéig másfélezer hold termését tartosították, s általában tapasztalat, hogy a terméseredmények jobbak a tavalyinál, jóllehet az időjárás nem kedvezett. baranya 5-6 községében rövidesen silókó bemutatókat rendeznek a fiatal termelősövetkezetek vezetői, valamint a kukoricatermesztéssel foglalkozó brigádvezetők részére, amelyek a gépesítésre legalkalmasabb egyszerű módszerekkel ismertetik meg a résztvevőket.

győr-sopron termelősövetkezeti megyében 70 silókombájn dolgozik a földeken, de a közeli napokban további 50 kombájn lát munkához. a gépillomások jól felkészültek a betakarított termés szállítására is. 500 vontató áll készenlétben és a termelősövetkezetek ott, ahol szükséges, a lofogatókat is felhasználják a szállításra. a nagymennyiségű takarmány tárolására a beton- és árok-silókó mellett felhasználják a palánkok és szalmakazlak közeit. /mti/

44.05.

mti belföldi hírek

24. kiadás

1960. szeptember 2. 6 óra 50 perc

bb. 40. tizenöt ország fotóművészeinek képei a budapesti fotóklubban - szombaton nyílik az új fényképkiállítás

t di/gg/sr/e

1960. szeptember 2.

a budapesti fotóklub termeiben pénteken bemutatták a szombaton megnyíló nemzetközi fényképkiállítás gyűjteményét. a tárlatot a magyar fotóművészek szövetségének védnökségével a budapesti és a szegedi fotóklub rendezte. a falakon 15 ország művészeinek képei fogadják a látogatókat, a gyűjteményt maguk a meghívott klubok, művészcsoportosulások állították össze. a kiállításra felajánlott díjakat portugál, olasz, szovjet és francia fotóművész nyerte.

a nemzetközi fényképkiállítást két évenként szándékoznak megrendezni, ezzel is ápolva a több mint hatvanéves budapesti fotóklub és a magyar fotóművészet nemzetközi kapcsolatait. hazánkfiainak ugyanis évről évre egy sor országban szerepelnek képeikkel, tavaly mintegy száz, az idén pedig előreláthatólag még ennél is több kiállításon vettek, illetve vesznek részt. /mti/

bb. 41. megnyílt a balogh rudolf emlékkiállítás a petofi irodalmi muzeumban

t di/gg/sr/e

1960. szeptember 2.

pénteken a petofi irodalmi muzeumban kerny istván, a legidősebb magyar fotóművész megnyitotta a balogh rudolf emlékkiállítást. ezzel folytatódott azoknak a tárlatoknak a sorozata, amelyek a magyar fotóművészek szövetsége bemutatja a magyar fényképészet, illetve fotóművészet már elhunyt kiválóságainak munkásságát. balogh rudolf a múlt század végén és a 20. század elején kezdte munkásságát, egyszerre volt uttoró és formateremtő, egy új stílus kezdeményezője és kiteljesítője. fényképésze volt több budapesti lapnak, tudósítónak résztvevett az első világháborúban, 1935-ben pedig megszervezte a magyar távirati iroda „képszolgáltatási” osztályát. a kiállításon hatvannyolc képét mutatják be, s a felvételek jól érzékeltetik, hogy balogh rudolf elsősorban a magyar parasztság életének epizódjait örökítette meg. a tárlat szeptember 30-án zárja kapuit. /mti/

La

R

16, 20

mti belföldi hírek

25. kiadás

1960. szeptember 2. 19 óra — perc

bb. 42. az anyagtakarékosság félév alatt tizmillió forinttal javította a ruhagyárak jövedelmezőségét - tanácskozás a ruhaipar műszaki fejlesztéséről

t sz/gg/vg/e

1960. szeptember 2.

pénteken a ruhaipari tervező vállalatnál tartották a negyedévenként szokásos értekezletüket a konfekciógyárak igazgatói, ahol a könnyűipari minisztérium ruhaipari igazgatóságának vezetői számolták be a munkaverseny és a műszaki fejlesztés eredményeiről.

elmondották, hogy a gépesítés, a munkaversenymozgalom, az újítások és az új munkaszervezési módszerek eredményeként félév alatt tizenegy százalékkal javult a termelékenység a ruhaiparban és az ezévi előirányzatot már eddig három százalékkal túlteljesítették. a dolgozók felismerték a jó módszerek elterjesztésének, átvetelésének jelentőségét és számos tapasztalatcsere segítette a termelékenység fokozását. gazdasági eredmények is bizonyítják, hogy a munkaverseny helyes irányban hat. a ruhagyárak jövedelmezősége csaknem húszmillió forinttal javult és ennek az összegnek a fele az anyagtakarékosságból, illetve az anyagvesztés, szabászati hulladék csökkenéséből származott. a május 1 ruhagyárban 3.2 millió, a vörös október férfiruhagyárban 2.2 millió, a bajai ruhagyárban pedig 1.3 millió forint értékű anyagot takarítottak meg.

az utóbbi időszakban nagy feladatok hárultak az önállóan modellező vállalatokra. a belkereskedelem számára 540 új ruhamodellt készítettek és a benyújtott 106 pályamű közül nyolc öltözék nyerte el az év legszebb termékének első díját. különösen szép ruhamodelleket készít a kaposvári ruhagyár, a május 1. ruhagyár és a vörös október férfiruhagyár. munkájukat segíti a közelmúltban alakult öltözködési tanács is és a modellező, szerkesztő szakaszk számára egy éves tanfolyamot is indítanak, hogy növeljék szaktudásukat.

a ruhagyárakban igen hasznos újítási verseny bontakozott ki és 47 százalékkal több újítást nyújtottak be az idén, mint a múlt év hasonló időszakában. az utóbbi hat hónapban 374 célgép készült el, nagy része már működik is. a gépesítéssel az idén elért gazdasági eredmény már 300 000 forinttal magasabb, mint tavaly egész évben volt. az üzemekben az újítások legfőképp arra irányulnak, hogy az úgynevezett kézimunkákat és a vasalást gépesítsék. /mti/

La

16, 30

N

mti belső hírek

26. kiadás

1960. szeptember 2.

19 óra 55 perc

bb. 43. rudolf agsten sajtófogadása

pp/b/e pp

1960. szeptember 2.

rudolf agsten, a demokratikus németország nemzeti frontja országos tanácsának tagja, az ndk-beli liberális demokrata párt központi vezetőségének titkára pénteken délelőtt a magyar sajtó házában magyar újságírókkal találkozott.

a nyugat-berlini revansista találkozóról szólva hangsúlyozta, ez az újabb provokáció is azt mutatja, hogy nyugat-berlin státusán változtatni kell. a berliniek - a város nyugati részében működő hivatalos szervek, továbbá a számtalan amerikai-nyugatnémet kémszervezet tevékenysége folytán - már hozzá vannak szokva kisebb-nagyobb provokációkhoz, de ez a mostani fasiszta-revansista találkozó feltette a koronát az eddigi provokációkra. természetesen, hogy ezzel szemben a német demokratikus köztársaságnak fel kellett lépnie - mondotta rudolf agsten. - nem szabad megengedni, hogy nyugat-berlin az európai háborús uszítás központja maradjon, s esetleg a harmadik világháború szarajevója legyen.

agsten ezután a nyugat-németországban működő hitlerista tábormokok emlékiratáról szólva feltette a kérdést, miért éppen most látták szükségesnek a nyugatnémet militarista körök, hogy ez az emlékirat napvilágot lásson. világos, hogy a nyugat-német-ország szoldateszka, szoros szövetségben a hazai és a külföldi imperialistákkal, most mindent egy kártyára tett fel, s attól tartva, hogy a nemzetközi helyzetben ismét enyhülés következik be, kész tények elé akarja állítani a világot. a német militarizmus tehát veszélyezteti az európai népek, sőt az egész világ békéjét, s ma már egyre nyiltabban mer követelni is. persze, a mai nemzetközi helyzetben minden lehetőségük megvan rá, hogy meggátoljuk őket gyilkos terveik végrehajtásában. „ami a német demokratikus köztársaság kormányát és népét illeti, mi szilárdan a béke és a haladás oldalán állunk, s a magunk részéről is mindent elkövetünk a nyugatnémet militaristák teleptezésére, - mondotta befejezésül rudolf agsten. /mti/

16, 30

La

R

mti belső hírek

27. kiadás

1960. szeptember 2.

19 óra 10 perc

bb. 44. a borsodi szénbányászok teljesítették mennyiségi, önköltségi és a fejteljesítmény fokozására tett éves vállalásukat

vid/te/ki e

1960. szeptember 2.

a borsodi szénbányászati tröszt külfejtésű bányáiban az esős időjárás miatt sok a nehézség, s így a vállalat teljesítéséhez szükséges szénét is a mélyművelésű bányáknak kell kitermelni. a verseredménye, hogy a borsodi szénbányászati tröszt üzemeiben az egész évre vállalt száz ezer tonna szén helyett eddig már 106.000 tonna szénét termeltek terven felül.

a borsodi szénbányászok jelentős eredményt értek el az önköltség csökkentésében is. a tervezettnél nyolc forinittal olcsóbban termelnek minden tonna szénét. ezzel ugyancsak elérték az év végére tervezett költségcsökkentést.

a bányászok vállalásának harmadik pontja az összüzemi fejteljesítmény növelése volt. a vállalt 30 kilogrammal szemben az összüzemi fejteljesítményt 47 kilóval növelték, s így a termelékenység fokozásában is teljesítették az éves versenyben vállalt kötelezettségüket.

a borsodi szénbányászati tröszt dolgozói a következő időben a minőség javítására törekszenek, mert ebben még nem teljesítették felajánlásukat. /mti/

bb. 45. a kutatómunka szolgálja még teljesebben a mezőgazdaság korszerűsítését, a termelés növelését, gazdaságosságát - a mezőgazdasági tudományok és a gyakorlati termelés-összehangolásról tárgyaltak a földművelésügyi minisztériumban

t cs/hné/so/e

1960. szeptember 2.

a mezőgazdasági kutatóintézetek, kísérleti intézmények, a felsőiskolák, az akadémiák vezető szakemberei, valamint a mezőgazdasági tudományos tanács tagjai pénteken a földművelésügyi minisztériumban a mezőgazdasági kutatómunka időszerű feladatait tárgyalták meg. petoházi gabor, földművelésügyi miniszterhelyettes vitaindító előadásában ismertette a mezőgazdaság fejlődése által felvetett legfontosabb problémákat, amelyek megoldásában igen nagy szerep vár a kutatókra, a kísérleti- és a felsőoktatási intézményekre. hangsúlyozta, hogy a kutatási témáknak az eddigieknél is jobban kell alkalmazkodniuk a gyakorlati termelési feladatokhoz, hogy a kutatómunka még teljesebben szolgálja a mezőgazdaság korszerűsítését, a termelés növelését és gazdaságosságát. részletesen beszélt a talajvédelem, a talajművelés, a tápanyag-ellátás, továbbá a mezőgazdaság chemizálásának problémáiról, valamint a gabonakérdés végleges megoldásának lehetőségeiről. a bevezető előadás után a központi intézmények szakemberei, valamint a vidéki kutatóintézetek küldöttei számoltak be tapasztalataikról, s tettek javaslatot a mezőgazdasági tudományok és a gyakorlati termelés jobb egybehangolására. /mti/

16, 30

La

N

mti belföldi hírek

20. kiadás

1960. szeptember 2.

10 óra 55 perc

bb. 49. ünnepség vietnam függetlensége kikiáltásának 15. évfordulójára alkalmából

t hi/e hn/sr

1960. szeptember 2.

a hazafias népfront országos tanácsa vietnam függetlensége kikiáltásának 15. évfordulójára alkalmából pénteken délután ünnepséget rendezett a hazai fésüsfono- és szövögyár munkásklubjában. az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet fehér lajos, nemes dezsó, az mszmp politikai bizottságának tagjai, hol-lai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, dr. sik endre külügyminiszter, nagy józsef né köznyelvi miniszter, gyáros lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, ottó ist-ván vezérőrnagy, ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsá-nak titkára, gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizott-ságának elnökhelyettese, hahner józsef, a vasas szakszervezet elnöke, tóth tiborné, a 20. kerületi pártbizottság első titkára, bozsik józsef, a 20. kerületi tanács vb. elnöke, kiss gaborné, a hazai fésüsfono-igazgatója, dr. deák pál egyetemi tanár, valamint többen a kerületi üzemek munkásai közül. az elnökség tagjai so-rában foglalt helyet nguyen duc thieng, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

részt vett az ünnepségen szakasits árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, a muosz elnöke, puja frigyos külügyminiszter-helyettes, dr. harrer ferenc, a hazafias népfront budapesti bizott-ságának elnöke, ott volt továbbá a baráti országok nagykövetségei-nek számos vezetője és tagja.

a magyar és a vietnami nép himnuszainak elhangzása után viss-istvánné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd nemes dezsó, az mszmp politikai bizottsá-gának tagja mondott beszédet.

nemes dezsó bevezetőben méltatta 1945 szeptember 2-án, a vietnami nép szabadságharc és nemzeti fejlődése nagy napjának jelentőségét, majd ismertette a nyugati imperialisták újabb táma-dásának, fegyveres agressziójának történetét.

/folyt.köv./ és szövögyár párttitkára, sári sándor, a hazai fésüsfono

17.--

La

R

mti belföldi hírek

29. kiadás

1960. szeptember 2.

19 óra 55 perc

bb. 49. /ünnepség vietnam....1. folyt./e

- nyolc évig folyt - fejtegette a továbbiakban - a forradalm felszabadító háború a gyarmatosítók piszkos hódító háborúja ellen. e küzdelemnek orvosi morális támasza volt a szovjetunió és a köz-pen kifejlődött szocialista világrendszer; közvetlenül igen nagy erőt adott számára a kínai forradalom hatalmas fellendülése és világtörténelmi győzelme. a vietnami partizán háború hősei kínával határos területeket felszabadítva, közvetlen területi kapcsolatot teremtettek a szocialista táborral. a vietnami nép harcának ereje növekedett. a felszabadító háború legnagyobb eseménye a dien-bien-phu-i híres győzelem, amelyet 1954 májusában arattak.

- a francia gyarmatosítók végre megértették, hogy amerikai segítséggel sem tudják megdönteni a vietnami demokratikus köztár-saságot. emellett elég keserűen kellett tapasztalniuk, hogy az amerikai „támogatok”, váltak saigonban a fourakká és parancso-lókká, amíg a maguk számára kikapartatták a tüzből a gesztenyét. franciaország pedig legyengült, a nyugatnemet revansisták újra-felfegyverzésével szembeni ellenállása is megtört. ezt sikerült az amerikaiaknak elérniük. de a vietnami nép szabadságharcát le-gázolni nem sikerült.

nemes dezsó a továbbiakban az 1954 nyarán összeült genfi ér-tekezlet határozatairól szólt, majd így folytatta:

- eltelte a genfi egyezményben megállapított két esztendő, am-kor az egész országban demokratikus választásokat kellett volna tartani. a vietnami demokratikus köztársaság erőben és tekintély-ben gyarapodva felkészült a vietnam mindkét részén végrehajtandó demokratikus választásokra. ugyanakkor a dél-vietnami hatóságok a nyugati hatalmak segítségével a genfi egyezmény arcátlan felrugá-sára készültek fel. itt megőrizték a feudális rendszert és a gyar-mati nyomort, terror-akciókat indítottak a felszabadító harcokban résztvett hazafiak ellen, üldözik és gyilkolják a genfi egyezmény végrehajtását követelők megmozdulásainak résztvevőit. dél-vietnam-ban - dél-koreához hasonlóan - a washingtoni urak megteremtették azt a „szabad világot”, amit más népeknek is szánnak: az amerikai rablók szabad garázdálkodásának világát.

/folyt.köv./

17, 15

La

N

30. kiadás

mti belföldi hírek

1960. szeptember 2.

20 óra 05 perc

bb. 49. /ünnepség vietnam...2. folyt./e

- a vietnami demokratikus köztársaság lankadatlanul küzd egész vietnam békés egyesítéséért. e küzdelmét erősíti az a nagyszerű építőmunka, amelyet a szocialista építésben már eddig is elért és amely napról-napra új sikereket hoz. a 16 millió lakosú országban még nem az ipar a népgazdaság vezető ága, hanem a mezőgazdaság, de az ipari fejlődés igen gyors ütemű; ez év első felében az állami ipar 30 százalékkal termelt többet, mint a múlt év hasonló időszakában. a nagyüzemi szocialista fejlődés útjára lépett mezőgazdaság is nagyszerű termelési sikereket ért el és délkelet-ázsia országai közül a legmagasabb színvonalra emelkedett.

nemes dezsó ezután számokkal bizonyította a vietnami demokratikus köztársaság gazdasági fejlődésének és kulturális forradalmának nagyszerű eredményeit, majd hangsúlyozta:

- a vietnami demokratikus köztársaság a szocialista tábor előőrse délkelet-ázsian; országának fejlesztésével nagy és tiszteletreméltó feladatokat tölt be a két világrendszer történelmi versenyében. eredményei növelik a szocialista tábor tekintélyét s mindenekelőtt dél-vietnam elnyomott népeinek vágyát, hogy egyesüljön a szocialista felvirágzás útján haladó északi testvéreivel. észak-vietnam nagyszerű szabad fejlődése, népének egyre jobb élete és ezzel szemben a dél-vietnami terror rendszer és nyomorúság rendkívül szemléltetően tükrözi, mit hoz a népeknek a szocializmus és mit az imperializmus.

- dél-vietnam az amerikai imperialisták hídfoállítását, amelyet a szocialista országok elleni agresszív háborús tervekhez akarnak felhasználni. ez a hídfoállítás szuronyokra és homokra épült: előbb vagy utóbb össze fog omlani a dél-vietnami nép harcának csapásai alatt. a vietnami demokratikus köztársaság pedig - a szocialista tábor testvér-országaként - tovább halad a szocialista fejlődés nagyszerű útján, új sikerek, új győzelmek felé.

- a magyar nép nagy szeretettel figyeli vietnami testvéreinek bátor küzdelmét és építő munkáját, s a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulóján alkalmából is forró testvéri üdvözlését küldi vietnami testvéreinek. további sikereket kíván nekik a szocializmus építésében, amely közelebb hozza azt a napot, amikor észak- és dél-vietnam népe, a vietnami demokratikus köztársaság keretében ismét, s egyben véglegesen egyesülni fog - mondotta befejezésül nemes dezsó.

/folyt.köv./

17,20

mti belföldi hírek

31. kiadás

1960. szeptember 2. 20 óra 05 perc

bb. 49. /ünnepség vietnam...3. folyt./e

a nagy tetszéssel fogadott innapi beszéd után nguyen duc thienng, a vietnami nagykövetség ideiglenes ügyvivője emelkedett szólásra.

nguyen duc thienng bevezetőben hangsúlyozta, hogy 1945 szeptember 2-án a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának napja, a vietnami nép augusztusi forradalmának, nemzeti és demokratikus felkelésének betetőzését jelentette.

- pártunk, a vietnami dolgozók pártja, mindig maga köré tudta gyűjteni a nép legjobbjait, amikor az imperialisták elleni harcról, a feudális rendszer megdöntéséről és a nemzeti függetlenség eléréséről volt szó. az 1945 augusztusi forradalom győzelmének eredményeként megkezdődött hazánkban a demokratikus átalakulás. az imperialista hódítók azonban alig egy hónappal a köztársaság kikiáltása után új hódító háborút kezdtek dél-vietnamban, amely 1946 decemberére az egész országra áttért. népünk szinte fegyver nélkül vette fel a francia gyarmatosítók ellen a harcot, s harc közben hozta létre katonai, gazdasági, politikai és kulturális létesítményeit. véres háború után született meg a dien-bienphu-i győzelem, amely jelentős részben hozzájárult ahhoz, hogy a francia imperialisták aláírták a genfi egyezményt.

- a genfi egyezmény megteremtette a békét indokínában és északon a szocialista forradalom szakaszába léptünk, amelynek egyik fofeladata a nemzeti egység megteremtése. hazánk elmaradott mezőgazdasággal, jelentéktelen iparral, s kevés szakemberrel lépett a szocialista átalakulás útjára, s jóllehet az amerikai imperialisták és kiszolgálók dél-vietnamot gyarmattá, katonai bázissá alakították, a vietnami demokratikus köztársaság helyzete mégis kedvező. országunk tagja a szovjetunió vezette szocialista világrendszernek és élvezzi a szocialista országok közötti együttműködés és munkamegosztás valamennyi előnyét. országépítő munkánk célja: az elmaradott egyéni termelésben alapuló népgazdaságot modern, fejlett szocialista gazdasággá változtatni, hogy a nemzeti egységért folytatott küzdelemnek is erős bázisává váljunk.

/folyt.köv./

17,30

bb. 49. /ünnepség vietnam...4. folyt./e

- az elmúlt hat évben nagy sikereket értünk el a népgazdaság, és a kulturális élet fejlesztésében, a szocialista reformok végrehajtásában. ugrásszerűen növekedett a rizshozam, nagy lépéssel jutott előbbre a termelőszövetkezeti mozgalom, s arra számítunk, hogy hazánkban lényegében már ebben az évben befejeződik a szocialista átalakulás. soha nem látott eredményeket hozott a kulturális forradalom. öt év alatt megkétszereződött az alapfokú iskolák növendékeinek száma; ezekben jelenleg 2.340.000 gyermek tanul. a lakosságnak több mint 60 százaléka megtanult inni, olvasni, s körülbelül 1,200.000-en alap- és középfokú tanfolyamokon egészítik ki ismereteiket.

- a vietnami demokratikus köztársaságban nagyszerű célok megvalósításáért fáradozik a nép, jól halad az újjáépítés, emelkedik az életszínvonal. ugyanakkor délen konfitársaink az amerikai imperialisták és a ngo-dinh-diem klikk barbár terrorizmusától szenvednek. az amerikai imperialisták és dél-vietnami kiszolgálók nemcsak újra és újra megszegik a vietnam egyesítését előíró genfi cikkelyek megvalósítását, hanem megsértik más pontjait is. jogtalanul kétezer amerikai tanácsadót, ezer és ezer tonna fegyvert és hadianyagot tartanak dél-vietnamban, stratégiai utvonlatokat, hadikikötőket és repülőtereket építenek az amerikai repülő- és hadihajók befogadására. ezenkívül atomfegyvereket akarnak elhelyezni az országban.

- a vietnami demokratikus köztársaság köztársaság köztársaság kormányja, a világ közvéleménye előtt teleplezi az amerikai imperialisták és dél-vietnami kiszolgálók kegyetlen cselekedeteit, törvénytörő intézkedéseit. erélyesen tiltakozik az amerikai vezetés alatt álló agresszív katonai blokk, a sento ellen, mert ez feszültséget okoz és közvetlenül is veszélyezteti a békét egész délkelet-ázsian. követeljük, hogy az amerikai imperialisták hagyják el dél-vietnambot.

- népünk örömmel értesül magyarország nagyszerű eredményeiről. a mezőgazdaság szocialista átalakításában, a kulturális forradalomban, a gazdasági építők munkájában elért sikerek sokkal hozzájárulnak a világ béke megőrzéséhez.

/folyt.köv./

17,40

A

R

bb. 49. /ünnepség vietnam...5. folyt./e

a testvéri magyar nép azonban, nemcsak példájával segíti népünket; önzetlen segítséget nyújt nekünk a szocializmus felépítéséhez, az ország újraegyesítéséért folytatott harcunkhoz. kapcsolataink az élet minden területén a proletár nemzetköziség szellemében erősödnek napról-napra. orvosok, technikai szakértők jöttek és jönnek ma is hazánkba, segítenek az új üzemek építésében, s munkásaink kiképzésében. ezer és ezer kilométer választja el országainkat, mégis testvéri szálak kötik össze munkásainkat és parasztjainkat. a csepeli szerszámgépgyár és a hanoi tran hung dao szerszámgépgyár munkásai, valamint a korösladányi magyar-vietnami barátság termelőszövetkezet és a vu-la-i vietnami-magyar barátság termelőszövetkezet tagjai közvetlen testvéri kapcsolatot teremtettek egymással. ez is bizonyítja, hogy népeink barátsága mélyebb a legmélyebb tengernél és magasabb a legmagasabb hegycsúcsonál. a mely tenger kiszáradhat, a hegycsúcs ledőlhet, de barátságunk kiapadhatatlan és sziklaszilárd - mondotta többek között nguyen duc thieng.

a hosszantartó tapssal fogadott beszéd után ünnepi műsor következett, amelyben közreműködtek: bodor tibor, a madách színház tagja, deák ágnes hegedűművész, domahidy liszto, orosz adél, sipkei levante, az operaház tagjai, nguyen quo hung magyarországon tanuló vietnami énekművész-növendék, valamint az operaház balettkara. /mti/

bb. 47. olimpiai tudósítások filmen - szombaton országsszerte bemutatják a magyar filmhíradó új sportkiadását

1 di/ke/fm/e

1960. szeptember 2.

a csütörtökön megjelent filmhíradó még csak az olimpia megnyitását tudósított, szombaton azonban országsszerte bemutatják a magyar filmhíradó új sportkiadását, amely már a versenyekről is beszámol. részleteket adnak a száz méteres férfi gyorsúszás, a kétszáz méteres női mellúszás, a női műugrás küzdelmeiből, s arról, hogy ki vesznek részt a rádió és a televízió mellett az olimpiai játékokon a magyar sportkodolók, s hogy ki fogadják a hírt: parti jános győzelmével megszületett számunkra az első aranyérem. a sportkiadás ezenkívül más sporteseményekről is részleteket közöl. /mti/

17,50

A

N

mti belföldi hírek

34. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 10 perc

bb. 46. vetik az ősziakat - új búzafajtákat honosítanak meg a komárom megyei közös gazdaságok - 30.000 hold szovjet búzát vetnek szolnok megyében

vid/ö/kz/e hk

1960. szeptember 2.

az ország egyes részein, szorványosan, még a cséplőgépek dolgoznak, de ezekben a napokban már az őszi vetések előkészítése, a legtöbbhelyütt már a vetés a legfontosabb feladat. ez a munka az idén számottevően korábban és szervezettebben indult meg, mint a megelőző évek bármelyikében.

komárom megyében, mint az mti legfrissebb adat bányai jelentése kiemeli, a szövetkezeti gazdaságok az idén a vetésszervezeti arányok helyes megválasztásával lényegében már tavasszal megkezdtek az őszi vetések sikerét. összes kalászosaik egyharmada rövidtenyészidejű, agrotechnikai szempontból legjobbnak számító elővetemény, másik harmada pedig korán aratott gabona után kerül földbe, vagyis az idén már bőséges idejük van ahhoz, hogy a talajt a lehető leggondosabban előkészítsék. az alkalmas időjárást az egész megyében jól kihasználják, a tervezett 45 000 holdnyi őszi vetés talajából már eddig 18 000 holdat előkészítettek.

a megye közös gazdaságai az elmúlt évben 100 százalékos vetőmagcserét hajtottak végre, az idén azonban a búzavetések 60 százaléka ismét cserélnek fémzárólt, nemesített vetőmagot. a cserét többek között az magyarázza, hogy az össz-vetésterület egyharmadán új fajtákat honosítanak meg. a megye közös gazdaságai is megkezdik az állami gazdaságok évtizedes termelési gyakorlatában kitűnően bevált fertői 193-as fajta termelését, amely a tapasztalat szerint ezen az észak-dunántúli vidéken másfél-két mázsával többet terem, jobb a minősége és gépi aratás szempontjából is sokkal előnyösebb a termesztése a korábban használt binkuti fajtáknál. külföldi - szovjet és olasz - fajtákból 3 000 holdat vetnek az idén.

szolnok megyében ugyancsak rendkívüli gonddal készülnek a szövetkezeti gazdaságok a vetésre. széleskörűen hasznosítják a vetésnél az agrártudomány legújabb eredményeit, s a lehetőséghez mértén igyekeznek minél több nemesített vetőmagot cserélni. a nagykunsgai és a tiszamenti búzatermelő körzetben, ahol az idén 100 000 holdon vetnek búzát, az egész terület mintegy 25 százalékán hazai nemesítésű vetőmag kerül a földbe.

/folyt.köv./

17,55

mti belföldi hírek

35. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 30 perc

bb. 46. /vetik az ősziakat....folyt./e

bitran alkalmazták e terület szövetkezeti gazdaságai is a bőven-termő külföldi fajtákat. legnagyobb érdeklődés a szovjet fajták iránt tapasztalható. az érdeklődés érthető, hiszen például a mezőheki határban a szkoroszelka 32,75 a bezosztálya pedig 31,76 mázsát adott holdankénti átlagban. e két fajtából az idén 30 000 holdra elegendő magot cserélnek a közös gazdaságok. őszi árpából és rozsból ugyancsak a vetésterület legnagyobb részén nemesített mag kerül földbe. a csere megkezdődött. a hónap közepéig 1.105 vagon nemesített vetőmagot szállítanak el a termelőszövetkezetek a terményforgalmi vállalat telepeiről.

a duna-tisza közén évente 300 000 holdon termelnek kalászosot. e fontos gabonatermelő körzetben már minden közös gazdaságban elkészültek az őszi vetéstervek. a kialakított nagyüzemi táblákon jól halad a talajelőkészítés, egyes helyeken pedig már a vetést is megkezdtek. ezekben a napokban 700 traktor dolgozik a határban nagyrészt kettős, vagy nyújtott műszakban. a magágykészítő traktorokat altalajlázítóval szerelték fel. ennek ugyanis, a tapasztalat szerint igen jó hatása van a vékonyrétegű alföldi talajok megművelésénél, a termőréteg kialakításánál.

a jól szervezeten dolgozó traktorok eddig több mint 40 000 holdat készítettek elő vetésre, s mintegy 1 000 holdon a vetést is befejezték.

somogy megyében a vetésre tervezett terület 60 százalékán készítettek már is elő a talajt. a megye déli részén - például a somogytárnócai állami gazdaság földjein munkához láttak a vetőgépek. pest megyében, ahol az idén 170 000 holdat készítenek elő őszi vetésre, a korai mélyszintású földek egyötödén már földben van a mag. cegléd és nagykovács határában gazdálkodó termelőszövetkezetekben különösen előrehaladott ez a munka. több közös gazdaságban befejezték az ősziárpa vetését.

zala megye közös gazdaságai ezekben a napokban kötik a szerződéseket az őszi munkákra. a tervek, a megindult vetőmagcsere azt mutatja, hogy az idén már ebben a megyében is egységesebb fajtájú és minőségű terményeket állítanak elő. a közös gazdaságok ki zárólagosan nemesített magot vetnek. így például a principális völgyében és göcsejben egységesen a legjobban bevált fleischmann-293-as fajtát termesztik. külföldi fajtákkal 3 000 holdat vetnek b /folyt.köv./

18,10

mti belföldi hírek

bb. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 40 perc

bb. 46. /vetik az őszi...2. folyt./e

a megye több termelőszövetkezeti gazdaságában még csépelnek, de máris több mint száz szövetkezeti gazdaságban láttak hozzá a vetőszántáshoz.

Csongrádban az idén a szokottnál 8-10 nappal korábban végeztek a betakarítással. ezzel az idő-előnyvel kezdték meg az őszi vetéseket is. a megye déli homokföldjein már napok óta dolgoznak a gépállomások zatorvontatású vetőgépei. az algyői új élet és a szentesi új barázda termelőszövetkezet földjein a sándorfalvai, illetve a szentesi gépállomás zatorosai kezdték meg a fekete földön az ősziárpa vetését. mindkét szövetkezetben az idén került a legkorábban és legjobb minőségben földre a mag. 30-35 centiméter mélyen szántott, kitűnően elmunkált talajba vetnek. a mély talajműveléssel elérik, hogy szárazság esetén is elegendő nedvességhez jut a gabona gyökérzete, ami a bőséges gabonatermés legfőbb biztosítója. /mti/

bb. 48. gyarmati vera hegedűművész a televízió műsorán

gg/sr/e

1960. szeptember 2.

szombaton 19.35 órakor a televízió közvetíti mozart h-dur hegedűversenyét. előadja: gyarmati vera vit-dijas hegedűművész, kíséri az állami operaház zenekara, vezényel gertler endre, világhírű magyar származású belgiumban élő hegedűművész. /mti/

bb. 51. szélesvásznú filmszínházat avattak körnmeden

vid/fm/ke/e

1960. szeptember 2.

pénteken ünnepélyesen átadták rendeltetésének körnmeden a szélesvásznúvát átalakított filmszínházat. az átalakítás költségeire 1,440.000 forintot költöttek. /mti/

10.15

La

R

mti belföldi hírek

bb. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 35 perc

bb. 50. dobi istván távirata a finn köztársaság elnökéhez

te/sr/e

1960. szeptember 2.

urho kaleva kekkonen
excellenciájának, a finn köztársaság elnökének

helsinki

excellenciád hatvanadik születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, az egész magyar nép és a magam nevében a legosztottabb jókívánságaimat küldöm önnek.

Mindannyian nagyra értékeljük azt a kiemelkedő tevékenységet, amelyet elnök ur hazája felvirágoztatása érdekében, eddigi felelősségteljes munkássága során kifejtett. szilárd meggyőződésünk, hogy az a pozitív és következetes semlegességi politika, amely a finn köztársaság nemzetközi kapcsolatait jellemzi, s amelynek kialakításához excellenciád oly hatékonyan járult hozzá, minden tekintetben a finn nép alapvető érdekeit szolgálja. ez a politika egyben eredményesen járul hozzá a béke fenntartásáért és megszilárdításáért világméretben folyó küzdelemhez, mert ékesszóló bizonyíték arra, hogy a békés együttélés eszméje a gyakorlatban megvalósítható, hogy lehetséges zavartalan jóviszony és együttműködés a különböző társadalmi rendszerű országok között.

A népeink közötti hagyományos barátság szellemétől áthatva szívót kívánjuk, hogy excellenciád továbbra is jó egészségben munkálkodjék a baráti finnországi holdogulása érdekében. kívánjuk, hogy teljes siker koronázza a finn nép, a béke és a népek közötti barátság érdekében kifejtett tevékenységét.

dobi istván

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

/mti/

10.20

La

N

mti belföldi hírek

38. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 45 perc

bb. 52. a Lottó jutalomSORSORLÁS FONYEREMÉNYEI

t kf/te/e

1960. szeptember 2.

a Lottó pénteki jutalom tárgyuzásán 665 nyereményt, köztük öt főnyereményt sorsoltak ki.

egy-egy kétszobás, összkomfortos öröklakást nyert az Üllői-
uti Lottóházban a g. 1,531.547 számú, a 17,675.038 számú és a b.
3,751.184 számú szelvény. a kétszobás, összkomfortos, bárhol
felépíthető családi házat az lh 024.262 számú szelvény tulajdo-
nosának juttatta a szerencse. a moszkvics személygépkocsit a
b. 7,445.680 számú szelvény nyerte. /mti/

bb. 54. kétszázhuszonhat külföldi részvevő, 75 előadás az első
nagy szabású hazai bányászati kongresszuson

t sz/hné/vg/e

1960. szeptember 2.

csütörtökön délután a technika házában tájékoztatták a sajtót
arról a nagyjelentőségű nemzetközi kongresszusról, amelyet az or-
szágos magyar bányászati és kohászati egyesület rendez szeptem-
ber 12-18 között. a kongresszusra 226 külföldi, szovjet, csehszlo-
vák, román, német, jugoszláv, francia, görög, olasz, amerikai, ja-
pán, indiai és más részvevő jelentkezett, köztük a bányászatnak
számos világhírű tudósa, gyakorlati szakembere. kívülük még több
külföldi csoport érkezését jelezték. a magyar részvevők száma meg-
haladja a hatszázat. összesen tehát majdnem ezer részvevője lesz
a bányászati kongresszusnak.

a plenáris ülést szeptember 12-én nyitják meg az építők roszs-
ferenc művelődési házában kongresszusi termében. az ülés előadói:
czottner sándor, nehézipari miniszter, Lévárdi ferenc, a nehézipari
miniszter első helyettese, gyulay zoltán egyetemi tanár. a szakos-
tályi üléseket a technika házában tartják, 75 előadás hangzik el,
ebből 33-at magyar előadók és 42-öt külföldiek tartanak. a főbb
témák: a közetmechanikai elmélet legújabb eredményei, azok gyakor-
lati alkalmazása, a bányászok munkáját megkönnyítő tudományos ku-
tatások, legújabb műszaki vívmányok ismertetése, a bányászat termé-
keinek értékesebbé tétele, végül pedig az olaj, földgáztermelés
előmozdítása. az előadásokat hozzászólások követik. /mti/

13,35

A

R

mti belföldi hírek

39. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 10 perc

bb. 55. időjárásjelentés

tm/e

1960. szeptember 2.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 2-án, pénteken
10 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, több helyen
esővel, helyenként zivattal. mérsékelt, időnként élénk nyugati,
északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szomban
20-24 fok között. /mti/

bb. 53. amerikai néger orvosküldöttség budapesten

t ms/gg/e sr

1960. szeptember 2.

pénteken budapestre érkezett az amerikai néger orvosok szö-
vetségének, a national medical association-nek 23 tagú küldött-
sége. a küldöttségben 12 néger orvos, valamint hozzátartozóik
vesznek részt. a küldöttség a szövetség megbízásából tanulmányoz-
za a különböző európai országok egészségügyének fejlődését.

a vendégek pénteken az orvos-egészségügyi dolgozók szakszer-
vezetének székházában találkoztak és baráti eszmecsereét folytat-
tak a magyar orvostársadalom számos kiválóságával. a megbeszélés-
sen jelen volt dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter
első helyettese, dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes
és dr. paál ferenc, a szakszervezet főtitkára.

dr. edward c. maziuc, a küldöttség vezetője nyilatkozott a
magyar távirati iroda munkatársának:

- az egyesült államok néger orvosait az 1895-ben alapított
national medical association egyesíti. a szövetségnek ma ötezer
tagja van. küldöttségünk európai tanulmányutjának egyik célja,
hogy tájékozódást szerezzünk az európai egészségügy helyzetéről,
az orvostudomány fejlettségéről, az orvostudományról, megismerked-
jünk új orvosi felfedezésekkel, az orvosi technika, kezelési mó-
dok fejlődésével.

/folyt.köv./

10,50

A

N

mti b e l f ö l d i h i r e k

40. kiadás

1960. szeptember 2.

21 óra 50 perc

bb. 53. /amerikai néger orvosküldöttség...folyt./e

sok még nálunk a megoldatlan orvosi probléma. az európai eredmények megismerése fejleszti a mi munkánkat is. többek között érdeklődünk a szívbetegségekre, valamint az érlelmeszesedésre vonatkozó itteni felfogás iránt. foglalkoztatnak olyan közegészségügyi kérdések is, mint a víz tisztasága, a levegő szennyezettsége és az ezek megjavítására szolgáló technikai berendezések.

- egy másik kérdéskomplexus: az öregedés problémája és azok az egészségügyi berendezések, előírások, amelyek hozzájárulnak az emberi élet meghosszabbításához. szeretnők megismerni a meglátogatott országok, így Magyarország egészségügyi szervezetét, főleg abból a szempontból, hogy az egészségügyi ellátás ilyen nagyarányú kiterjesztése mennyire javítja a nagy tömegek orvosi ellátását.

- küldöttségünk tagjai között különböző orvosi szakok képviselői, belgyógyászok, sebészek, gyermekgyógyászok, szülésznőgyógyászok vannak. közülük többen egyetemi tanárok a washingtoni howard egyetemen. mindegyikünk a maga szakmijába tartozó egészségügyi intézmények munkájával ismerkedik Magyarországon. szombaton a budapesti orvosegyetem különböző klinikáit látogatjuk meg.

- eddig moszkvában, leningrádban, varsóban jártunk. innen prágába, majd párizsba és londonba utazunk. /mti/

bb. 56. fogadás a vietnami nemzeti ünnep alkalmából

t sr/ke/e li

1960. szeptember 2.

a vietnami nemzeti ünnep, a vietnami demokratikus köztársaság függetlensége kikiáltásának 15. évfordulója alkalmából nguyen duc thieng, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője pénteken este fogadást adott a gundel étteremben.

a fogadáson résztvett dobi istván, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fehér lajos, kállai gyula, nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, szirmai istván, a politikai bizottság pottagja, dr. sik endre külügyminiszter. jelen volt a fogadáson az mszmp központi bizottságának, a minisztériumtanácsnak és az elnöki tanácsnak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége.

a szívélyes, baráti légkörben lefolyt fogadáson résztvett a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

21.00

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1. kiadás

1960. szeptember 3.

6 óra perc

bb. 1. tabáni napok

t di/ke/fje

1960. szeptember 3.

a hazafias népfront kezdeményezésére tabáni napokon emlékezik az 1. kerület lakossága a nagymultu városrész, a tabán leégének 150. évfordulójáról. a döbrentei tér és a hegyaljai ut sarkán, a gellérthegy tabáni oldalán emléktáblát avatnak, majd kiállítás nyílik a városrész múltjáról, jelenéről és jövőjéről. befejezésül a mom művelődési házában tabáni estet rendeznek. /mti/

bb. 2. tanulmányterv készül a szegedi uti, a kacsóh pongrác uti és a róbert károly köruti aluljárók építésére - a vizsgálatok előreláthatólag még az idén elkészülnek

t hbj/gg/vg/e

1960. szeptember 3.

a főváros szívében három olyan vasuti sorompó van, amely különösen megnehezíti a közlekedést, még pedig a szegedi uton, a kacsóh pongrác uton és a róbert károly köruton. a főváros és a máv célja, hogy idővel mindhárom helyen megépítsék az aluljárót. a vasutervező intézet és a főmti együttesen tanulmánytervet készített az aluljárók építésére. ez a tanulmányterv felöleli azt a kérdést, hogy az utvonal szakaszokon milyen nagy a forgalom és előreláthatólag milyen nagy lesz 5-10-20, vagy esetleg 30 esztendő múlva. az ilyen felmérésre rendkívül nagy szükség van, hiszen a forgalom alakulásának megfelelően kell meghatározni az utszélességet és természetesen az aluljáró szélességét is. azt is jőelőre meg kell már állapítani, hogy az aluljárókban milyen közlekedési eszközök haladnak majd át: autóbuszok, trolibuszok, esetleg villamosok. az aluljáró építéskor a rákosrendezői pályaszintet fel kell majd emelni, s a szakemberek most tanulmányozzák, hogy ez milyen hatással lesz rákosrendező pályaudvar forgalmi viszonyaira.

a vizsgálatok előreláthatólag még ebben az esztendőben elkészülnek és a tanulmányterv alapján látnak hozzá majd a főváros és a máv szakemberei az aluljárók megépítésével kapcsolatos teendőkhez. akkor döntenek majd el, hogy milyen aluljárót építenek és az építkezéseket hol kezdik meg. /mti/

lt